

EFTERSKOLEN ØSTERGÅRD

2018–2019

Indholdsplan

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
Vores værdier	3
Formål og vision for Efterskolen Østergård	3
Elevgruppen	3
Vision	4
Pædagogisk målsætning	4
Teoretisk afsæt	4
Michelle Winners” Social tænkning”	4
Ross Greenes ”Fælles proaktiv problemløsning”	5
Undervisningen	6
Kurset	6
Indholdsplan for linjefagene	7
Performancelinjen	8
Formål	8
Indhold	8
Undervisningsforløbet	8
Fælles mål	8
Landbrug og livsstil	11
Formål	11
Indhold	12
Undervisningsforløbet	12
Fælles mål	12
Studielinjen	18
Formål	18
Indhold	18
Undervisningsforløbet	20
Fællesmål	20
Andre undervisningsaktiviteter	20
Idræt & Svømning	20
Medborgerskab	21
Forstanderens samling	22
Morgensamling	22
Fredagscafé	22
Service (køkken)	22
Emneuger	23
Efterskoleliv	24
Liv & Lær	24
Kontaktlærerfunktion	25
Fællestimer	25
Vejledning på Efterskolen Østergård:	26
Uddannelsesplan:	26

Indledning

Efterskolen Østergårds ligger midt i den skønne natur på Sydsjælland. Vi har et stort, smukt udendørsareal og mange fine bygninger til vores disposition. Dette benytter vi os til fulde af, både i forbindelse med undervisning og vores daglige samvær med eleverne. Det vigtigt for os at vores værdigrundlag og formål udmøntes i praksis. Vores værdier skal være tæt forbundne med den dagligdag, hvori de er opstået, således at de aldrig bliver statiske, betydningsløse størrelser. Værdierne skal give liv og mening til vores hverdag, og afspejle virkelighedens Østergård. Med denne indholdsplan vil vi vise, hvorledes vores værdier er levende, dynamiske størrelser, som gennemsyrrer vores hverdag, undervisning og samvær med eleverne.

Vores værdier

På Efterskolen Østergård forpligter vi os, hver især og sammen, på værdierne ”respekt, tryghed, ansvar og ligeværd”. Disse værdier skal være, tydelige i vores daglige samvær, undervisning og kommunikation med eleverne, forældre og hinanden.

- **Respekt:** Vi agerer respektfuldt i enhver sammenhæng; elever, forældre, kolleger, samarbejdspartnere, fag og arbejdsplads.
- **Tryghed:** Vi skaber tryghed og yder omsorg. Den er forudsætningen for læring og høj grad af tillid.
- **Ansvar:** Vi tager ansvar for skolens omdømme, resultater, udvikling og professionelle niveau.
- **Ligeværd:** Vi ser alle som værdifulde og uundværlige.

Formål og vision for Efterskolen Østergård

Skolens formål er, inden for rammerne af gældende regler om frie kostskoler, at drive efterskole for unge med særligt undervisningsbehov, begrundet i boglige- og indlæringsmæssige vanskeligheder. Skolens formål fremgår af skolens vedtægter, vedtaget på generalforsamlingen 3. juni 2002.

Skolen, der bygger på den danske højskoletradition, med dens forening af personlig udvikling og folkelig bevidstgørelse, henvender sig til elever i grundskolen. I undervisningen lægges der vægt på at bevidstgøre den enkelte elev om egne muligheder og forpligtelser. Vægten lægges på de praktiske elementer i fagene således at eleverne oplever anvendelse af fagene i højere grad end teoretisk viden. Undervisningen har primært opdelt i linjefag for på denne måde at skabe læringsmotivation i et trygt miljø. Målet er at give eleverne lyst til at lære, øget tro på egne evner og mod på livet som ligeværdige mennesker.

Elevgruppen

Efterskolen Østergård henvender sig til 14 -18-årige unge med et særligt undervisningsbehov begrundet i boglige og indlæringsmæssige vanskeligheder. Enkelte elever kan dog være ældre, såfremt dette findes velmotiveret i forhold til deres udvikling, samt at det anbefales af enten UU-vejleder eller PPR. Skolen har plads til 73 elever og er godkendt af Undervisningsministeriet som et samlet særligt specialundervisningstilbud.

Det er en forudsætning for at blive optaget, at eleverne har særlige læringsbehov. Ligeledes forudsættes, at der foreligger en udtalelse fra PPR, der dokumenterer den enkelte elevs særlige behov. Det er derfor forventeligt, at de elever, der optages, tidligere har modtaget specialundervisning enten på specialskoler, i specialklasser, enkeltintegreret i normalklasser eller i anden form af specialpædagogisk foranstaltning.

Der vil være stor forskel på elevernes læringsmæssige vanskeligheder. Nogle elever vil have faglige specifikke vanskeligheder; andre vil have mere generelle. Nogle har motoriske vanskeligheder, måske mindre fysiske handicaps.

De fleste elever vil have forskellige former for udviklings- eller opmærksomhedsforstyrrelser fx autismspektrum tilstande, ADHD eller generelle kognitive vanskeligheder. Andre elever er diagnosticeret med en mental retardering.

Fælles for elevgruppen er lavt selvværd, manglende tro på egne evner samt manglende motivation for læring. De optagne elever forventes ved hjælp af skolens indsats, at kunne få udviklet lyst og evne til et aktivt liv i fællesskab med andre.

Stærkt udad reagerende unge, unge der kæmper med rusmiddelproblemer samt svære behandlingskrævende socio-emotionelle vanskeligheder optages ikke på skolen.

Skolen er godkendt til anbragte børn i følgende målgruppe:

Børn og unge hvor forældrene i en periode kan have svært ved at have dem boende hjemme. Årsagerne dertil kan være manglende trivsel i skole eller hjem, som medfører at barnets udvikling er truet.

Vision

På Efterskolen Østergård skaber vi et trygt og struktureret læringsmiljø for vores elever. Vi bidrager til at eleverne udvikler personlige, sociale og faglige kompetencer, og medvirker til at glæden, trivslen og fællesskabet blomstrer. Vi bidrager til at eleverne udvikler brede evner som mennesker og medborgere i en foranderlig verden.

Pædagogisk målsætning

Det er et væsentligt mål at skabe trygge rammer, hvor hver enkelt elev kan udvikle sin personlighed og identitet. En stor del af eleverne har tidligere haft en skolegang præget af nederlag og isolation. Derfor ydes en stor indsats for at skabe et ligeværdigt og anerkendende miljø, der netop giver eleverne muligheder for at få venner og succesfyldte oplevelser. Eleverne bliver præsenteret for et samvær med andre elever og medarbejdere, der viser interesse og hensynsfuldhed, men som også stiller krav til den enkeltes egen indsats, initiativ og bidrag til fællesskabet. Forventningen om et positivt sprog og en hensynsfuld omgangsform er medvirkende til at skabe dette for eleverne, konstruktive miljø.

Vi deltager i pædagogiske udviklingsarbejder bl.a. ”Plads til alle” i samarbejde med UU-København www.uu.kk.dk/plads-til-alle

Teoretisk afsæt

I vores pædagogiske tilgang er vi særligt optagede af, hvorledes vi skaber det bedst mulige læringsmiljø for vores elever, både i social og faglig forstand. I den forbindelse lader vi os inspirere af forskellige teorier og metoder, som på hver sin måde hjælper os på vej, nogle med praktiske metoder, andre med nye forholdemåder til pædagogik og menneskesyn. Herunder følger en kort introduktion til de to teorier/metoder, vi har valgt at fokusere mest på i dette skoleår.

Michelle Winners” Social tænkning”

Michelle Winner har udviklet konceptet ”Social Tænkning”, som er målrettet mennesker, der har vanskelighed med at tænke eller handle socialt. Metoden anvendes i stigende grad verden over til at opbygge sociale kompetencer hos elever, studerende og voksne. Metoden har vist sig at være meget

velegnet i forhold til normalt begavede børn og unge med autisme, Asperger, ADHD og tilsvarende udfordringer, der har svært ved at tænke og handle socialt. Men også børn og unge uden diagnoser og andre udfordringer har i stigende grad svært ved at aflæse andre menneskers basale følelser. For "generation smartphone" er tilegnelsen af sociale kompetencer ikke en selvfølgelighed.

Kernen i Michelle Winners budskab er at vi bør udvikle børn og unge til bedre sociale tænkere. Med dette mener hun at vi skal støtte og udvikle deres evne til at forstå sociale mekanismer og se bag om sociale dagsordener. Winner påviser, hvordan skjulte sociale regler gennemsyrrer skolens indhold og årsplaner, og hvordan vi forventer at selv helt små skolestartere har kompetencer som at kunne kommunikere effektivt, løse problemer, forstå sammenhængen i lærerens undervisning osv. Sociale læringsvanskeligheder påvirker i høj grad unges evne til at afkode, forholde sig til faglig læring, sociale spilleregler og især deres forhold til andre jævnaldrende unge. Unge med disse vanskeligheder får ikke justeret deres forestillinger og adfærd efter omgivelsernes forventninger, og de bliver derfor ofte afvist eller udelukket fra fællesskabet. Winner understreger, at en person skal kunne forstå hvad der forventes, før vedkommende for alvor kan blive bedre til at agere socialt.

I arbejdet med at få unge mennesker med særlige behov og forudsætninger til at trives bedre er Winners tanker til stor hjælp og inspiration. Winner har stort respekt for det enkelte menneske og har en hel vifte af konkrete ideer, redskaber og kommunikative strategier, som vi har mulighed for at benytte os af her på Efterskolen Østergård.

Ross Greenes "Fælles proaktiv problemløsning"

Fælles Proaktiv Problemløsning har vist sig som en af de pædagogiske metoder, der mest effektivt og synligt hjælper børn og unge med forskellige diagnoser. Men metoden kan med lige så stor fordel anvendes over for "almindelige børn". Det er Ross Greenes grundlæggende opfattelse at der ikke findes rigtig og forkert adfærd, men at børn og unge: "Gør det godt, hvis de kan". Denne sætning er helt grundlæggende for Ross Greenes tilgang til at arbejde med unge mennesker, der har svært ved at håndtere hverdagens udfordringer og som derfor reagerer på en måde, der er u hensigtsmæssig. Den unge reagerer ikke u hensigtsmæssigt bevidst og målrettet, fordi det er egoistisk, forkælet, manipulerende eller hvilken etiket, man – ofte uden at tænke på det – sætter på det unge menneske. Men fordi det ikke har de nødvendige sociale kompetencer til at reagere anderledes. Det handler derfor om at finde frem til, hvilke kompetencer den unge mangler eller ikke har i tilstrækkeligt udviklet grad – og så lære ham/hende at mestre disse udfordringer.

Samtidig handler det om at finde løsninger på hverdagens konflikter og udfordringer, som er acceptable for både den unge og den voksne. Disse løsninger skal findes i fællesskab og i dialog. Fælles Proaktiv Problemløsning giver os en række konkrete anvisninger på, hvordan den unges udfordringer håndteres i samarbejde med den unge selv, og hvordan opslidende konflikter og skænderier kan foregribes.

Et af kerneelementerne i Fælles Proaktiv Problemløsning er, at Ross W. Greene opererer med tre forskellige planer for, hvordan den voksne reagerer og interagerer med den unge – alt efter hvilken type problem, der er tale om.

Plan A bruges, hvis det er afgørende vigtigt, at den voksnes løsning bliver gennemført. Her og nu. Hvis den unge f.eks. er ved at løbe ud foran en bil eller stikke ild til gardinerne, er der ikke så meget at rangle om. Her gennemtrumfer den voksne sin vilje uden diskussion.

Plan C bruges, hvis det ikke betyder så meget, at det unge menneske får lov til at gøre, som det gerne vil, selv om den voksne måske inderst inde gerne så en anden udgang på sagen. Så får den unge sin vilje og den voksne kan eventuelt vende tilbage til emnet senere.

Plan B bruges i de tilfælde, hvor det handler om at finde en løsning, der fungerer for begge parter. Ikke bare i dag, men også i morgen. Og i overmorgen. Her indgår den unge og den voksne i en dialog, hvor begge parter ønsker og bekymringer kommer på bordet, og hvor man derpå arbejder sig frem til enighed. Jo flere Plan B-løsninger i hverdagen, jo glidere unge og voksne, og jo bedre fungerende fællesskaber.

Undervisningen

Vi ønsker på Efterskolen Østergård at stå mål med Fælles Mål for folkeskolen. Dette betyder at vi på alle linjefag, arbejder med blik for de enkelte fags kompetenceområder og mål. Disse mål vil fremgå tydeligt i indholdsplanen for de enkelte linjefag.

De obligatoriske fag, dansk, matematik, engelsk og naturfag er en del af linjefagsundervisningen. Undervisningen er tilrettelagt ud fra Fælles mål og tilrettes efter elevernes niveau, således at hver elev har mulighed for vedligeholdelse og progression.

Når eleven indskrives noterer vi elevens faglige niveau fra tidligere skole, dette niveau danner grundlag for den enkelte elevs faglige mål på linjefaget.

Mange af vores elever er på indskolings- eller mellemtrinnsniveau ved indskrivning og har ikke fuldt undervisning i normalklasser eller efter fuldt skema.

Vi har valgt at indarbejde de obligatoriske fag i linjefagene, for på denne måde at skabe mest mulig motivation hos den enkelte, ved at lade fagene indgå i en praktisk kontekst fremfor traditionel enkeltfagsundervisning. De øvrige fag fra folkeskolen er ligeledes indarbejdet, dog vægtet efter linjens snit således at Performance har vægt på de humanistiske og kreative fag, og Landbrug & Livsstil har vægt på de naturvidenskabelige fag.

På studielinjen undervises mere traditionelt med en større opdeling af fagene. Når vi i december tilmelder elever til prøver, vil denne opdeling blive mere tydelig, da eleverne fra jul til juni undervises på hold alt efter om de har valgt at gå til prøve eller ej.

Vi tilbyder eleverne at gå til prøve i den fulde prøvepakke, for langt de fleste elever vil prøve antallet dog afhænge af tidligere skolegang, hvorfor alle prøver ikke er realistiske.

Undervisningen tager udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger og muligheder, og har et alment dannende og personlighedsudviklende sigte.

Kontinuerligt gennem skoleforløbet opsættes i fællesskab med eleven individuelle målsætninger, som justeres løbende i takt med elevens udvikling. Målsætningerne omhandler såvel undervisningsmæssige som personlige forhold.

Kurset

Efterskolens kursus er på 42 uger.

En kursusuge har 7 dage. Selvom der ikke normalt er undervisning lørdag-søndag, opfordres eleverne kraftigt til at have weekendophold på skolen, hvor der altid foregår forskellige aktiviteter.

Linjefags undervisningen er det bærende element i undervisningen. Vi kører to linjefags perioder; august-december og januar-juni. Der kan således skiftes linjefag en gang i et skoleår. Det er også muligt at have samme linjefag i begge perioder.

I løbet af skoleåret afbrydes de normale uger af særlige temauger. Formålet med disse uger er at give eleverne mulighed for at arbejde tværfagligt og fordybe sig i særlige stof- og aktivitetsområder, som bidrager til skolens målsætning for undervisning og samvær.

Elevernes ugentlige undervisningstid fordeler sig som følger:

- Mandag- torsdag fra kl. 8.45-17.00
- Fredag fra 8.45-15.00

Hver undervisningsdag indeholder 2 mindre pauser, udover middagspausen.

Tidspunkter for måltider:

- Morgenmad kl. 8.15 - 8.45
- Frokost kl. 12.15 - 13.00
- Aftensmad kl. 18.00 - 18.45.

I forbindelse med det pædagogisk tilrettelagte samvær, er der i hverdagen både eftermiddags - og aften aktivitetstilbud af cirka en times varighed.

Lærerens opgaver er undervisning, pædagogisk tilrettelagt samvær og øvrige opgaver. Alle lærere er tilknyttet en kontaktgruppe, som de er ansvarlig for. Som kontaktlærer har man ansvaret for sine elevers trivsel og udvikling.

Holdtype	Antal hold	Hold størrelse	Antal lærere	Antal lektioner pr uge
Morgensamling	1	Alle elever	5	2
Linjefag	3 til 6	5 - 20 elever	13	22
Valgfag	8 – 16	3 - 16 elever	13	5
Liv og lær	7	8 - 12 elever	14	1,5
Kontaktlærer	7	8 - 12 elever	14	2
Forstanderens time	1	Alle elever	1	1
Svømning/idræt	4	10 - 66 elever	6	6
Medborgerskab	1	66 elever	3	2
Aftenaktivitet	1 - 4	5 - 65 elever	1 - 3	4
Fredagscafe	1	65 elever	3	1

Indholdsplan for linjefagene

På Efterskolen Østergård er den primære undervisning opdelt i tre linjefag: Performance, Landbrug og livsstil, samt studielinjen. Der undervises dagligt i det valgte linjefag, hvor fagene fra

folkeskolen indgår i en praktisk kontekst. Hvert linjefag har sit særlige tema, som danner rammen for undervisningen, således har Performance fokus på de humanistiske og kreative fag, hvor Landbrug & Livsstil især lægger vægt på de naturvidenskabelige fag. På studielinjen er opdelingen af fagene større og tydeligere, især for de elever, som senere på året skal op til prøver. I det følgende redegøres for indholdsplanen på de enkelte linjer.

Performancelinjen

Formål

Performancelinjen er en kreativ, musisk og dramabaseret linje. Undervisning i traditionelle fag som musik, drama, filmkundskab, billedkunst og design vil være en del af faget, men fusioneret og nytænkt.

Undervisningen på performancelinjen skal være med til at fremme elevernes selvtillid og derved styrke dem socialt. Eleverne vil lære at være en del af en større sammenhæng, og at alle kan bidrage med noget, men også at alles rolle er vigtig for at opnå det fælles mål.

Indhold

Fagligt kommer eleverne rundt om en tidsperiode indenfor blandt andet historie, musik og mode, men vil samtidig lære at drage paralleller til samtiden. Gennem undervisningen opnår de også faglige færdigheder indenfor blandt andet musik, film, drama, billedkunst og design. Vi skaber en stemning som giver eleverne tryghed og lyst til udfordringer. Gennem fællesoplevelser, opgaver i mindre hold og enkeltundervisning vil eleverne blive mødt af et engageret underviserteam med vægt på kvalitet, dynamik og output.

I praksis vil dagen starte med en fællesbriefing og et fælles undervisningsforløb, hvorefter eleverne vil vælge sig ind på mindre hold, hvor musikalsk sammenspil, diverse håndværk, drama og andre delelementer vil indgå.

Undervisningsforløbet

Undervisningsforløbet er opdelt i to dele: Første del fra august til december, anden del fra januar til juni, hvor to forskellige elevhold vil være igennem undervisningsforløbet.

Performancelinjen arbejder projektorienteret, og tager derfor udgangspunkt i forskellige emner som:

- **Modeshow:** Tøj, sy, styling, hår, makeup, catwalk, lyd, lys, tema, genre, tidsperiode, historie, foto, film, PR.
- **Teater:** Historiefortælling, drama, skuespil, teknik, lyd, lys, kulisser, kostumer.
- **Kortfilm:** Filmteknik, filmgenre, manus, filmpremiere, rød løber, skuespil, lyd, lys, redigering, kulisser, kostumer, historiefortælling.
- **Turné:** Samspil, band, tekstforståelse, sangteknik, lyd, lys, optræden, geografi, økonomi, sceneperformance, sociale færdigheder.
- **Musikvideo:** Samspil, tekstforståelse, sangteknik, lyd, lys, skuespil, filmteknik, historiefortælling, instruktion, tøj, hår, makeup, redigering.

Herudover vil performancelinjen være primus motor på to store årsprojekter, nemlig musical og Øst-i-Wald-festivalen, som vil være elevdrevet, efter grundig forberedelse igennem hele skoleåret.

Fælles mål

Undervisningsforløbene vil i nogen grad fokusere på elevernes individuelle niveau, både danskfagligt og matematisk, hvor basisøvelser vil være en fast del af hverdagen. Den daglige

praktiske undervisning vil ydermere inddrage fag som historie, geografi, samfundsfag, engelsk og tysk. I den forbindelse vil vi arbejde med følgende mål. (Fra fællesmål)

Dansk:

Læsning:

- Eleven kan læse multimodale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden

Fremstilling:

- Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer

Fortolkning:

- Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster

Kommunikation:

- Eleven kan følge regler for kommunikation i overskuelige formelle og sociale situationer

Matematik:

Matematiske kompetencer:

- Eleven kan handle hensigtsmæssigt i situationer med matematik

Tal og algebra:

- Eleven kan udvikle metoder til beregninger med naturlige tal

Geometri og måling:

- Eleven kan anvende geometriske begreber og måle

Statistik og sandsynlighed:

- Eleven kan udføre enkelte statistiske undersøgelser og udtrykke intuitive chancestørrelser
-

Musik:

Fremførelse:

- Eleven kan fremføre musik for andre
- Eleven har viden om performance

Sang:

- Eleven kan udtrykke sig i en selvvalgt genre
- Eleven har viden om vokale udtryksformer

Spil:

- Eleven kan deltage i sammenspil
- Eleven har viden om sammenspilsmåder og spilleteknik på instrumenter

Musikanalyse:

- Eleven kan analysere egen og andres musik.
- Eleven har viden om metoder til musikanalyse

Musikudstyr:

- Eleven kan betjene teknisk musikudstyr

- Eleven har viden om brug af teknisk musikstyr

Drama:

Performance:

- Eleven kan udtrykke sig tydeligt fra en scene
- Eleven har viden og skuespilsteknikker.

Iscenesættelse:

- Eleven kan iscenesætte et fælles produkt
- Eleven har viden om scenografi og manuskripttyper
- Fortolkning:
- Eleven kan fortolke teater- og dramaproduktioner
- Eleven har viden om sceniske kommunikationsformer

Håndværk og design:

Håndværktøj og redskaber:

- Eleven kan anvende håndværktøjer og redskaber på en specialiseret måde
- Eleven har viden om håndværktøjer og redskaber

Teknikker:

- Eleven kan anvende specialiserede teknikker
- Eleven har viden om specialiserede teknikker

Arbejdsformer:

- Eleven kan selvstændigt disponere håndværksprocesser
- Eleven har viden om håndværksprocesser

Maskiner:

- Eleven kan under vejledning anvende tilladte maskiner efter hensigt
- Eleven har viden om tilladte maskiners anvendelse

Materialekendskab:

- Eleven kan skelne mellem materialekvaliteter
- Eleven har viden om naturlige, forarbejdede og syntetiske materialers opbygning

Materialeforarbejdning:

- Eleven kan skelne mellem forarbejdningsniveauer
- Eleven har viden om forarbejdningsniveauer

Materialekomposition og udtryk:

- Eleven kan begrunde valg af komposition, form og farve i håndværksprodukter
- Eleven har viden om komposition, form og farvers virkemidler

Idéudvikling:

- Eleven kan udvikle idéer med inspiration fra hverdagsliv, kulturer og tidsperioder, herunder med digitale værktøjer
- Eleven har viden om idéudviklingsmetoder

Eksperiment og analyse:

- Eleven kan med vejledning tilpasse designprocesser ud fra eksperimenter og analyse
- Eleven har viden om eksperiment og analyse af produkt

Produktrealisering:

- Eleven kan fremstille produkter efter idéer med inspiration fra hverdagsliv.
- Eleven har viden om form og funktion i udførelse af produkt

Evaluering:

- Eleven kan evaluere egen designproces og eget produkt ud fra designidé
- Eleven har viden om kriterier for proces- og produktudvikling

Billedkunst:

Planlægning:

- Eleven kan planlægge kommunikativ billedproces fra skitse til færdigt produkt
- Eleven har viden om afsender og modtagerforhold i billeder

Materialer:

- Eleven kan udtrykke sig i forskelligartede materialer og digitale medier.
- Eleven har viden om materialer og digitale mediers udtryksmuligheder.

Landbrug og livsstil

Formål

Undervisningens formål er at give eleverne positive oplevelser med landbrug, samt en god forståelse for plantedyrkning og dyr. Derudover er det undervisningens målsætning at eleven, gennem faget landbrug samt oplevelser, erfaringer og refleksioner, opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber indenfor landbrugsfaget, herunder plantedyrkning, dyr og omsorg for miljøet. Eleverne skal udvikle forudsætninger for at kunne agere i naturen og med landbruget på en hensigtsmæssig måde, samt opnå indsigt i, og erfaring med, landbrugets ressourcer og forudsætninger.

I forbindelse med undervisningen er det vores målsætning at eleverne tilegner sig de nødvendige forudsætninger, for at kunne tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Indhold

På landbrug og livsstilslinjen arbejder vi efter princippet ”jord til bord”. I praksis betyder dette at eleverne skal kunne følge med fra et frø sættes i jorden, til produktet tilberedes i skolens køkken. Dette medfører at vores undervisning berører en bred vifte emner og fag.

Undervisningsforløbet

Da eleverne på efterskolen Østergård har forskellige kompetencer, vil undervisningen blive differentieret ud fra elevens færdigheds- og videns mål, så alle elever har en mulighed for at erhverve sig gode oplevelser og opnå taktiske kompetencer, på sit eget niveau. Til gengæld forventes det, at eleverne deltager aktivt i undervisningen uanset niveau.

På landbrug og livsstilslinjen arbejder vi tæt sammen med skolens køkken. Alle elever på linjen vil i mindre grupper, deltage i produktionen i skolens køkken, hvor de vil lære om den praktiske del af madlavning, hygiejne og andre relevante opgaver. Der vil bl.a. blive arbejdet ud fra bogen ”Mit kokkeri”. Derudover arbejder vi i praksis med følgende overordnede emner:

Planter: Vi arbejder med jord som dyrkningsmedie, samt jordens bestanddele, herunder også næringsstoffer, og deres betydning for plantevækst. Vi berører planters formering, herunder frø, vegetativ samt stikling formering. I praksis kommer dette til udtryk ved dyrkning både i væksthuset og på elevmarken.

Husdyr: Der arbejdes med pasning af husdyr, samt hvorledes høj dyrevelfærd opnås. Vi berører områder som: almindelig adfærd, adfærd ved sygdom, fodring samt, fodermidler og staldindretning. I praksis medfører dette at vi passer Østergårds husdyr, som omfatter heste, stude, grise, kaniner, geder, får og høns.

Heste: Vi arbejder teoretisk og praktisk med hestens pasning, træning og udstyr. I praksis betyder dette at vi får besøg af sadelmager, dyrlæge og beslagsmed. Der er ugentlig rideundervisning, samt tilpasning og vedligeholdelse af udstyret.

Teknik: Vi lærer om traktorer, samt den daglig vedligeholdelse af disse. Vi foretager mindre reparationer af landbrugsmaskiner og arbejder med parkmaskiner til brug for grøntsagsproduktionen. I praksis udføres dette ved at vi indretter skolens værksted, vedligeholder skolens traktorer og maskiner, samt lærer om betjeningen af disse.

Kost: Vi arbejder med at give eleverne en grundlæggende forståelse for kost og ernæring, samt kostens opbygning og betydning for kroppens trivsel og sundhed. Eleverne skal lære at fremstille enkle, sunde måltider, efter de foreskrevne kostråd og opnå en forståelse for, hvor de enkelte råvarer kommer fra.

Fælles mål

På landbrug og livsstil implementeres forskellige boglige fagområder i den praktiske undervisning. Forløbene vil fokusere på at ramme elevernes individuelle, faglige niveau, både danskfagligt og matematisk. Målet er at vedligeholde elevens færdigheds- og vidensmål på deres individuelle faglige niveau. I den forbindelse vil vi arbejde med følgende mål. (Fra fællesmål)

Natur og teknik:

Planter:

- Eleven har viden om dagslængde, temperatur, vind og nedbør
- Eleven har viden om vejr, vands tilstandsformer og karakteristika ved lys
- Eleven har viden om karakteristika ved årstider i Danmark
- Eleven har viden om planter og svampe
- Eleven har viden om planterets levesteder og livsbetingelser

Husdyr:

- Eleven har viden om dyr
- Eleven har viden om organismers årscyklus
- Eleven har viden om organismers opbygning
- Eleven har viden om enkle fagord og begreber
- Eleven har viden om dyrs levesteder og livsbetingelser
- Eleven har viden om hygiejne omkring foderopbevaring og håndtering

Teknik:

- Eleven har viden om enkle mekanismer
- Eleven har viden om afbildninger af genstande
- Eleven har viden om ressourcer fra hverdagen.
- Eleven har viden om enkle fagord og begreber

Madkundskab:

Sundhedsbevidsthed:

- Eleven kan omsætte viden om sund mad i madlavning
- Eleven har viden om sund mad og madlavning
- Eleven kan vurdere egne madvalg i forhold til sundhed, trivsel og miljø
- Eleven har viden om faktorer der påvirker madvalg, sundhed, trivsel og miljø

Ernæring og energibehov:

- Eleven kan anvende kostanbefalinger til madlavning og måltids sammensætning
- Eleven har viden om kostanbefalinger og deres grundlag

Hygiejne:

- Eleven kan anvende almindelige hygiejneprincipper i madlavning
- Eleven har viden om hygiejne-, opbevarings- og konserveringsprincipper
- Eleven kan vurdere mads holdbarhed
- Eleven har viden om mikroorganismer

Råvarekendskab:

- Eleven kan redegøre for almindelige råvares smag og anvendelser
- Eleven har viden om råvaregrupperes smag og anvendelse

Bæredygtighed og miljø:

- Eleven kan analysere fødevarergrupperes vej fra jord til bord og til jord igen
- Eleven har viden om fødevarergrupperes bæredygtighed
- Eleven kan vurdere miljømæssige konsekvenser af madhåndtering
- Eleven har viden om betydningen af madhåndtering for bæredygtighed og miljø

Madvaredeklarationer og fødevarermærkninger:

- Eleven kan aflæse madvaredeklarationer og fødevarermærkninger
- Eleven har viden om fagord og begreber og maddeklarationers og mærkningsordningernes formål og struktur
- Eleven kan vurdere næringsindhold og tilsætningsstoffer, herunder med digitale værktøjer
- Eleven har viden om næringsdeklarationer og tilsætningsstoffer.

Madlavningens mål og struktur:

- Eleven kan lave mad efter en opskrift
- Eleven har viden om køkkenredskaber, arbejdsprocesser samt fagord og begreber i en opskrift
- Eleven kan udvikle opskrifter
- Eleven har viden om mål og struktur i opskriften

Grundmetoder og madteknik:

- Eleven kan lave mad ud fra enkelte metoder og teknikker
- Eleven har viden om grundmetoder og teknikker i madlavning
- Eleven kan kombinere grundmetoder og teknikker i madlavning
- Eleven har viden om kombinationsmuligheder mellem grundmetoder og teknikker i madlavning

Smag og tilsmagning:

- Eleven kan skelne mellem forskellige grundsmage, konsistens og aroma
- Eleven har viden om grundsmag, konsistens og aroma
- Eleven kan tilsmage og krydre maden
- Eleven har viden om tilsmagning og kryddring

Madens æstetik:

- Eleven kan fortolke sanser- og madoplevelser
- Eleven har viden om sanselighed
- Eleven kan vurdere mads æstetiske indtryk og udtryk
- Eleven har viden om mads æstetiske vurderingskriterier

Måltidets komposition:

- Eleven kan opbygge hverdagens måltider ud fra formålet
- Eleven har viden om grundprincipper for opbygning af måltider
- Eleven kan opbygge måltider til særlige anledninger
- Eleven har viden om måltidsanledninger

Måltidskultur:

- Eleven kan analysere måltider fra forskellige kulturer
- Eleven har viden om mad – og måltidskultur

Idræt:

Kropsbasis:

- Eleven kan anvende balance og kropsspænding, og eleven kan skifte mellem balance og ubalance i bevægelse
- Eleven har viden om vægtfordeling, understøttelsesflade, spænding og afspænding, samt eleven har viden om vægtforskydning

Redskabsaktivitet:

- Eleven kan anvende grundlæggende teknikker inden for redskabsaktiviteter i motionscenter
- Eleven har viden om grundlæggende teknikker indenfor redskabsaktiviteter i motionscenter

Boldbasis/boldspil:

- Eleven kan i bevægelse modtage og aflevere forskellige boldtyper
- Eleven har viden om kaste – sparke – gribe og slagteknik

Løb og kast:

- Eleven kan udføre sammensatte bevægelser inder løb og kast
- Eleven har viden om sammensætning af bevægelser indenfor løb og kast
- Eleven kan udføre disciplin orienteret aktiviteter
- Eleven har viden og løb og kaste discipliner
- Eleven kan udvikle lege og konkurrencer indenfor løb og kast
- Eleven har viden om metoder til måling af resultater, herunder digitale værktøjer

Fysisk træning:

- Eleven kan udføre opvarmningsøvelser
- Eleven har viden om grundlæggende opvarmningsøvelser
- Eleven kan måle hvile og arbeidspuls
- Eleven har viden om målingsmetoden for hvile og arbeidspuls
- Eleven kan udføre basal grundtræning
- Eleven har viden om grundtrænings elementer

Sundhed og trivsel:

- Eleven kan udpege fordele ved fysisk aktivitet med udgangspunkt i eget liv
- Eleven har viden om sammenhængen mellem fysisk aktivitet og trivsel
- Eleven kan samtale om det brede, positive sundhedsbegreb med udgangspunkt i eget liv
- Elever har viden om det brede positive sundhedsbegreb
- Eleven kan samtale om fysisk aktivitets betydning for en sund livsstil
- Eleven har viden om fysisk aktivitets betydning for en sund livsstil

Samarbejde og ansvar:

- Eleven kan udvise hensyn og tolerance i idrætsaktiviteter, der indebærer kropskontakt
- Eleven har viden om kropslige grænser
- Eleven kan udvise ansvar i idrætsaktiviteter
- Eleven har viden om roller i idrætsaktiviteter
- Eleven kan udvise samarbejdsevne i idrætslige aktiviteter
- Eleven har viden om ansvar og hensyn i idrætsfælleskaber

Normer og værdier:

- Eleven kan respektere regler og aftaler for idrætsaktiviteter
- Eleven har viden om regler og aftaler for idrætsaktiviteter
- Eleven kan samtale om tabe- og vindereaktioner
- Eleven har viden om tabe- og vindereaktioner

- Eleven kan handle i overensstemmelse med fairplay
- Eleven har viden om fairplay

Idrætten og samfundet:

- Eleven kan beskrive lokalområdets idrætsmuligheder
- Eleven har viden om lokalområdets idrætsområder for organiseret og selvorganiseret idræt
- Eleven kan organisere nye og gamle idræts lege
- Eleven har viden om nye og gamle idræts lege
- Eleven kan diskutere fordele og ulemper ved organiseret og selvorganiseret idræt
- Eleven har viden om organiseringsformer i idræt

Dansk

Finde tekst:

- Eleven kan navigere ud fra søgespørgsmål på alderssvarende hjemmesider og på biblioteket
- Eleven har viden om hjemmesiders struktur.
- Eleven kan finde hjemmesiders relevans i forhold til søge spørgsmålet.
- Eleven har viden om enkle kildekritiske metoder på internettet.

Forberedelse: I praksis kommer dette mål f.eks. til udtryk når eleven skal kunne kende forskel på, om det er en opskrift eller en faglig tekst om landbrug vi arbejder med. Målene er:

- Eleven kan formulere enkle læseformål
- Eleven har viden om oplevelseslæsning og faglig læsning

Afkodning:

- Eleven kan læse ord i tekster til klassetrinet hurtigt og sikkert
- Eleven har viden om regler for sammensætning af ord
- Eleven har viden om ordklasser og regler for bøjning af ord

Sammenhæng:

- Eleven kan samtale om teksters budskaber
- Eleven har viden om teksters påvirkende funktion
- Eleven kan gengive sin forestilling om tekstens situationer og sammenhænge
- Eleven har viden om visualiseringsformer

Fremstilling:

- Eleven kan udtrykke sig kreativt og eksperimenterende
- Eleven har viden om ordforråd og sproglige valgmuligheder

Præsentation og evaluering:

- Eleven kan udføre en mundtlig fremlæggelse
- Eleven har viden om metoder til mundtlig formidling

Fortolkning:

- Eleven kan forklare sin tekstforståelse
- Eleven har viden om sammenhæng mellem virkemidler og budskab i tekster

Dialog:

- Eleven kan indgå i dialog i mindre grupper
- Eleven har viden om samtaleregler

- Eleven kan lytte aktivt til andre og følge op med spørgsmål og respons
- Eleven har viden om at lytte formål og undersøgende spørgsmål

Matematik

Problembehandling:

- Eleven kan bidrage til løsning af enkle matematiske problemer
- Eleven har viden om kendetegn ved undersøgende arbejde
- Eleven kan løse enkle matematiske problemer
- Eleven har viden om enkle strategier til matematisk problemløsning
- Eleven kan opstille og løse matematiske problemer
- Eleven har viden om kendetegn ved lukkede, åbne og rene matematiske problemer samt problemer, der vedrører omverdenen
- Eleven kan anvende forskellige strategier til matematisk problemløsning
- Eleven har viden om forskellige strategier til matematisk problemløsning, herunder med digitale værktøjer

Kommunikation:

- Eleven kan anvende enkle fagord og begreber mundtligt og skriftligt
- Eleven har viden om enkle fagord og begreber
- Eleven kan mundtligt og skriftligt kommunikerer varieret med og om matematik
- Eleven har viden om mundtlige og skriftlige kommunikationsformer, med og om matematik herunder med digitale medier

Tal:

- Eleven kan genkende enkle decimaltal og brøker i hverdagssituationer
- Eleven har viden om enkle decimaltal og brøker

Regnestrategier:

- Eleven kan udvikle metoder til addition og subtraktion med naturlige tal
- Eleven har viden om strategier til hovedregning, overslagsregning samt regning med skriftlige notater og digitale værktøjer
- Eleven kan udvikle metoder til multiplikation og division med naturlige tal
- Eleven har viden om strategier til multiplikation og division
- Eleven kan udføre beregninger med de fire regningsarter indenfor naturlige tal, herunder beregninger vedrørende hverdags økonomi
- Eleven har viden om beregninger med de fire regningsarter indenfor de naturlige tal, herunder anvendelse af regneark

Algebra:

- Eleven kan opdage enkle regneregler og enkle sammenhænge mellem størrelser
- Eleven har viden om sammenhænge mellem de fire regningsarter
- Eleven kan anvende enkle algebraiske udtryk til beregninger
- Eleven har viden om variables rolle i formler og i brug af variabler i digitale værktøjer

Placeringer og flytninger:

- Eleven kan beskrive og fremstille figurer og mønstre, med spejlingssymmetri.
- Eleven har viden om metoder til at fremstille figurer og mønstre med spejlingssymmetri.
- Eleven kan beskrive positioner i et gitter net
- Eleven har viden om angivelse af placeringer i gitter net

Måling:

- Eleven kan anslå og måle længde, tid og vægt
- Eleven har viden om standardiseret og ikke standardiseret måleenheder for længde, tid og vægt, samt om analoge og digitale måleredskaber

Statistik:

- Eleven kan gennemføre statistiske undersøgelser med forskellig type data
- Eleven har viden om enkle metoder til at indsamle, ordne, beskrive og tolke forskellige typer data, herunder med regneark
- Eleven kan anvende og tolke grafiske fremstilling af data
- Eleven har viden om grafisk fremstilling af data
- Eleven kan gennemføre og præsentere egne statistiske undersøgelser
- Eleven har viden om metoder til at behandle og præsentere data, herunder med digitale værktøjer

Evaluering i faget

Der evalueres løbende i undervisningen, så denne kan tilpasses såvel den enkelte elev som elevgruppen undervejs. Evalueringerne vil bestå i formativ form og vil blive udarbejdet i skemaform

Studielinjen

Formål

På studielinjen skal de faglige områder opleves som interessante og meningsfulde, samt være noget man kan bruge, såvel i praksis som i sin fremtidig uddannelse. Derudover skal undervisningen skabe en forståelsesramme, som eleverne kan benyttes sig af i hverdagen.

Hele linjen inddeles i 2 hold: Et hverdagshold og et prøvehold. På hverdagsholdet trænes de færdigheder som man har brug for i det daglige, samt de hjælpemidler som kan anvendes i den sammenhæng, så eleven bliver bedst muligt rustet til livet efter Østergård. På prøveholdet undervises elever som ønsker at gå til en eller flere af de prøver som tilbydes til 9 og/eller 10 klasses elever, og som ønsker at arbejdet målrettet med dette.

Mål Prøvehold:

At eleverne får det bedst mulige udgangspunkt for at gå op prøver i matematik, dansk, engelsk og evt. andre fag. Dette gælder såvel skriftlige som mundtlige prøver, både individuelt og i forbindelse med gruppeeksamen.

Mål Hverdagshold:

At eleverne for en større interesse, forståelse og brugsværdien af studielinjens fag i deres dagligdagen.

Indhold

På studielinjen benyttes ingen faste undervisningssystemer dvs. bøger eller andre systemer, da undervisningen tilpasses situationen og gruppes niveau. Undervisningen foregår som tavleundervisning med dialog, efterfulgt af opgaver med en fast struktur og kobling til praktiske forhold når det er muligt. Komplexiteten og niveauerne tilpasses gruppen og dagsformen, som øges igennem undervisningen fra periode 1-4 og gennem undervisningsforløbet evt. med udskillelse

af elevgrupper dvs. undervisningsdifferentiering. Hele linjen (ca. 20 elever) inddeles i et hverdagshold og et prøvehold, med ca 50 % af eleverne på hvert hold. Derudover medfører læreresurserne på studielinjen at prøveholdet kan opdeles i yderligere to undergrupper, f.eks. Dansk og Matematik, afhængig af hvilke emner vi arbejder med. Inden for disse grupper undervisningsdifferencernes der efter behov, i forhold til kompleksitet og den enkelte elevs behov for støtte.

På studielinjen arbejdes med portefølje med den begrundelse at porteføljen understøtter langtidshukommelsen, samt træner eleven i at tage notater. Derudover understøtter porteføljen kravene til mundtlig eksamen prøveform B. Porteføljen udarbejdes af den enkelte elev, med udgangspunkt i klassen fællesnotater. Der laves 4-6 porteføljer som danner udgangspunkt for mundtlig prøve. Porteføljen kan laves på PC eller i hånden, samt en kombination af disse.

Studielinjen opdeler skoleåret i følgende perioder:

1. **Studiestartsperiode:** (Uge 32-41)

Parat til efterskole personligt og fagligt dvs. grundlæggende forhold: Motivation, mål, afklaring af forudsætninger og kompetencer.

2. **Studieperiode** (uge 43-51)

- a. Prøvehold: Afdækning og udfyldelse af huller evt. opstart af portefølje.
- b. Hverdagshold: Afdækning af individuelt niveau og huller

3. **Studieperiode:** (uge 01-06 og 08-13)

- a. Prøvehold: Opgradering til 9/10 klassesniveau. Her arbejdes med forskellige temaer af 2-3 ugers varighed, som der laves portefølje til. Denne portefølje kan benyttes som udgangspunkt for mundtlige prøver i juni.
- b. Hverdagshold: Arbejder på individuelt niveau

4. **Studieperiode uge 14-25**

- a. Prøvehold: Prøve perioder - forberedelse og afholdelse samt videre arbejde med portefølje.
- b. Hverdagshold: Arbejder på individuelt niveau

Undervisningsforløbet

Udgangspunktet for studielinjen er at skabe en undervisning der kan rumme stor spredning i det fagligt niveau. Via visualisering understøttes overgange fra korttids til langtidshukommelsen, samtidig med at valg af strategier understøttes og synliggøres. Der er fokus på at italesætte og forståelse af faglige begreber. Undervisningen er dialogbaseret således at eleven i videst mulige omfang er aktiv deltager i egen udvikling og læring.

Hverdagen på studielinjen har en fast og tydelig struktur, så at alle lektioner bygges op på følgende måde:

- Lektions forløb synliggøres med Stikord om dagen aktiviteter
- Indhold og forløb:
 - Kobling til sidste lektion eller anden relevant info samt ”Siden Sidst” = SS
 - Gennemgang af nyt stof. Her under begreber og kobling det fysiske modeller hvor det er muligt.
 - Dialog om temaet og anvendelses muligheder samt koblinger dvs. paralleller
 - Anden aktivitet f.eks. øve/opgaver/film evt. ude aktivitet (Selvstændigt)
 - Opsamling evt. afdækning af tvivlsspørgsmål og supplerende viden samt evaluering.
 - Næstegang skal vi....

Fællesmål

Undervisningen på studielinjen står mål med de af Undervisningsministeriet formulerede fællesmål for de forskellige fag og folkeskolens undervisning på det pågældende klassetrin. På prøveholdet betyder dette at niveauet svarer til et 9/10 klasesniveau, hvor undervisningen på hverdagsholdet vil svare til den enkelte elevs faglige niveau. På hverdagsholdet vil der derfor være stor forskel på, hvilket niveau eleverne arbejder på. Vi henviser derfor til Fællesmål for de forskellige fag og niveauer, som kan findes på følgende link:

[https://www.emu.dk/soegning?f\[0\]=field_omraade%3A5464&f\[1\]=field_tags%3A27735](https://www.emu.dk/soegning?f[0]=field_omraade%3A5464&f[1]=field_tags%3A27735)

Andre undervisningsaktiviteter

Aktiviteter

Teoretisk og praktiske fag
Kan sidestilles med valgfag

Idræt og svømning

Formålet med undervisningen i idræt & svømning er, at eleverne gennem alsidige idrætslige oplevelser, erfaringer og refleksioner opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber, der giver mulighed for kropslig og almen udvikling.

Eleverne skal have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve fysisk aktivitet. De skal udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med natur, kultur og det samfund de er en del af.

Eleverne skal opnå indsigt i og erfaringer med vilkår for sundhed og kropskultur.

Undervisningens indhold

Idrætsundervisningen vil have fysisk aktivitet som sit primære mål i undervisningen. I undervisningen vil der indgå fokus på kroppens funktion og ydeevne under forskellige påvirkninger: kost og fysisk aktivitet.

Eleverne undervises i forskellige motions former og idræts typer, herunder, boldspil, svømning og bevægelse i vand, løbe/gå ture, styrketræning og gymnastiske øvelser i et vist omfang.

Vi tager udgangspunkt i den enkelte elevs forhold til vand og svømning. Derfor spænder undervisningen lige fra tilvænningsøvelser og lege til undervisning i de forskellige svømmediscipliner. Svømningen har tillige til formål at styrke elevernes motorik og glæde ved at være i vand. Deltagelse i svømning er frivilligt.

Didaktiske overvejelser

I undervisningen vil der blive differentieret i udbuddet af øvelser og aktiviteter så alle har mulighed for at deltage på det plan, deres fysisk tillader.

Eleverne opfordres til at udfordre og overskride deres egne grænser inden for sikre rammer.

Undervisningen tager udgangspunkt i den enkeltes lyst og drømme og gennem træning og succesoplevelser skulle der gerne være en naturlig progression i elevens fysiske kunnen såvel psykisk at turde give sig i kast med en hårdere fysisk opgave.

Medborgerskab

Fagets formål

At give eleverne kendskab til, og forholde sig til forskellige samfundsforhold. Eleverne skal have kendskab til begreberne livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse samt hvad er ret og pligt i et demokratisk samfund. Desuden vil undervisningen indeholde kritisk brug af sociale medier, og hvordan man agerer anerkendende og accepterende i et stort fællesskab.

Undervisningens indhold

Eleverne undervises i aktuelle samfundsforhold, politik, kultur og statens opbygning. Endvidere arbejdes med skolens egne regler, fællesskabsform, venskaber og kriser og historie.

Didaktiske overvejelser

Undervisningen tager udgangspunkt i elevens forståelse af diverse samfundsrelaterede spørgsmål. Egne holdninger diskuteres, og vi søger at tage kritisk stilling. Vi vil søge at fremme elevernes interesse for at forholde sig kritisk til egen rolle i sin omverden, og for hvordan man selv er med til at præge andre og hinanden i forskellige sociale og demokratiske spørgsmål.

Eleverne vil til enhver tid få mulighed for at præge undervisningen med idéer og inspiration. Undervisningen er en blanding af opgaver af praktisk karakter – ude og inde, sange, film, videoklip og øvrige visuelle eksempler.

Forstanderens samling

Gennem brug af dialog gives eleverne oplysning om Danmark og det nære liv på efterskolen. Der arbejdes med livsnære og historiske emner samt moralske og etiske synspunkter, samfundsorientering og medinddragelse af eleverne i skolens demokratiske processer som f.eks. elevråd.

Morgensamling

Hver morgen indledes dagen med en fælles samling for alle elever og medarbejdere på efterskolen. Samlingen startes primært med en sang fra Efterskole sangbogen efterfulgt af input fra de forskellige linjefags, - lærere og elever. Disse input varierer fra oplevelser fra linjerne til orientering om skolen og landets traditioner. Herefter synges endnu en sang og samlingen afsluttes med at der gives meddelelser af forskellig art, der vedrører dagen.

Samværet, sangen og undervisningen ved samlingerne styrker i væsentlig grad fællesskabet og den enkelte elevs værdi og norm sætning. Det er på skift lærerne på de forskellige linjefag, som er ansvarlig for morgensamlingen. Eleverne inddrages i videst muligt omfang som aktører under samlingerne.

Fredagscafé

Ugen afsluttes med en fredagscafé, hvor der synges samt der gives beskeder, som vedrører elevernes hjemrejse, den kommende uges undervisning med videre.

Service (køkken)

Fagets mål:

Målet med undervisningen på køkkentjansen, er at eleverne lærer om alt det praktiske omkring at få serveret måltider på Østergård, samt deltage i opvask og rengøring herefter, både i skolens spisesal og i skolens køkken. Eleverne skal opleve glæden ved at samarbejde om opgaverne i køkkentjansen, og lære at være en god kammerat, ved at deltage aktivt.

Eleverne stifter bekendtskab med arbejdsgangen i køkkenet, hygiejne omkring fødevarer, samt samarbejde og hvordan vi præsenterer maden i spisesalen, bl.a. ved aftenmåltidet hvor maden er inddelt på farvede skærebredder efter hvor kalorierholdigt det er, grønt for meget kaloriefattigt, gult for kaloriefattigt og rødt for det flest kalorier.

Undervisningens indhold:

Ved teoretisk og praktisk gennemgang af opgaverne omkring køkkentjansen, opnår eleverne færdigheder omkring hvordan vi praktisk gør klar til morgenmad, aftensmad og serveringer, samt hvordan afrydning, opvask og rengøring efter dagens måltider gøres.

Ved morgenmad møder eleverne sætter morgenmad på buffeten, sætter mælk og smør på bordene, gør afrydningsborde klar og tapper kaffe og te. Efter måltidet rydder de af i spisesalen og tørrer bordene af, de vasker op og fylder morgenmadsprodukter op til den følgende dag og klare lettere rengøring i køkkenet.

Ved den varme med til frokost, deltager eleverne i opvask efter måltidet samt gulvvask i køkkenet og bærer affald ud i containeren.

Ved det kolde bord om aftenen, sætter eleverne maden på buffetbordet efter grøn, gul, rød metoden, de sætter smør på bordene og gør afrydningsborde klar. Efter måltidet rydder eleverne spisesalen og tørrer bordene af og fejer gulvet, de vasker op og rydder maden af, samt klare lettere rengøring i køkkenet og i opvasken efter brug. Eleverne undervises i hygiejne både for køkkenet og den personlige.

Didaktiske overvejelser

Eleverne vil få gennemgået alt praktisk omkring at gennemfører måltider, fra start til slut, de vil stifte bekendtskab med at være deltagende i pligter og lære om ansvar over for kammerater. Holdet starter hver mandag efter frokost hvor holdet på 4 – 5 elever præsenteres grundigt for de forskellige opgaver de skal klare den følgende uge.

Målet er at eleverne lærer at samarbejde og lærer vigtigheden af det praktiske i måltidet. Eleverne vil få kendskab til god køkkenhygiejne omkring fødevarer og den personlige hygiejne, så som håndvask m.m. Eleverne går fra valgfag mandag og torsdag for at deltage køkkentjansen.

Emneuger

I løbet af skoleåret tilrettelægges en række emneuger, der har til formål at give eleverne mulighed for at fordybe sig i et særligt emne, der oftest har historisk eller kulturel relation. Emneugerne er præget af undervisning med høj intensitet, der styrker fællesskabet. Ofte munder de ud i et produkt som julemarked eller et temamøde, hvortil forældre og skolekreds involveres.

Mål

Emneugerne har forskelligt fagligt indhold. Fælles for emneugerne er, at alle elever arbejder med et fælles emne. Den enkelte elev vil opleve, hvordan man i kraft af samarbejdet og fællesskabet kan arbejde hen mod et fælles mål.

Emneugerne er i udpræget grad med til at skabe fællesskabsstyrkende traditioner, ansvarlighed over for det fælles mål/produkt og den indbyrdes afhængighed af hinanden samt den enkelte elevs deltagelse.

Introugen

Eleverne får en generel introduktion til livet på skolen og bruger megen tid på at lære de andre elever i deres kontaktgruppe at kende. I slutningen af ugen tager eleverne stilling til, hvilket linjefag og valgfag de ønsker for den første periode.

Udfordringens døgn

Eleverne får mulighed for at udfordre sig selv, indenfor et selvvalgt område.

Emneuge: Lokal mad

I denne uge får eleverne mulighed for at stifte bekendtskab med lokale råvarer og madretter, samt hvorledes disse tilberedes. Eleverne inddeles på 3 hold, som i løbet af ugen kommer igennem tre værksteder: Bål-mad, gårdbesøg og syltning/tilberedning af egne frugter/grønsager i skolens køkken.

Syng dansk dag

siop

Lejrskole

Uge 6 bruges til afvikling af lejrskole med fire overnatninger, for alle elever og medarbejdere. Turen går dette skoleår til Jylland med fokus på friluftsliv og danmarkshistorie.

Julemarked

Juleugen omhandler kultur og traditioner og afsluttes med et julemarked

Påskeemne

Påskeemnet omhandler kristendom, tro og tradition.

Kr. Himmelfart

Kr. Himmelfartemnet omhandler historie, kultur og samfundsforhold.

Efterskoleliv

På efterskolen Østergård tilbydes eleverne forskellige andre fag og aktiviteter som alle har til formål at være med til at styrke elevernes personlige og sociale kompetencer.

Liv & Lær

Formål

Formålet med undervisning i ”Liv&Lær” er at fremme elevernes personlige og sociale færdigheder og dermed styrke deres udvikling og forståelse af egen identitet. Undervisningen skal fremme elevernes evne til at bruge de tillærte færdigheder i et personligt og alsidigt samspil med andre. Fællesskabsfølelsen skal ligeledes trænes og styrkes.

Undervisningen tager udgangspunkt i den enkelte elev, set i relation til dennes specifikke vanskeligheder og kompetencer, endvidere skal undervisningen styrke den ”almene dannelse”.

Undervisningens indhold

Undervisningen i liv og lær omhandler livsområder, som eleverne for nuværende har kendskab til, idet den tager udgangspunkt i de erfaringer, som eleverne på forskellig vis besidder.

Undervisningen tilrettelægges så eleverne får kendskab til følgende områder:

- Håndtering af egen økonomi, her tænkes på lommepenge, rejsepenge og tøjpenge.
- Pakning af weekend taske.
- Tøjvask.
- Hygiejne- og seksualoplysning.
- ”Mit værelse og mig”; oprydning, sengetøjs skifte, hygge og orden.
- Sociale relationer, såsom kærester, venner, opførsel mm.
- Årets gang og traditioner.
- Østergårds historie og lokalområdet.
- Demokrati og medbestemmelse.
- Livsfilosofi.

Heri indgår også de betragtninger som kom frem i skolens selvevaluering om elevernes hygiejne.

Didaktiske overvejelser

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at træffe valg, der kan styrke den enkelte elevs personlige udvikling, modenhed og selvhjulpenhed. Gennem dialog og arbejde med de forskellige led i processen vænnes eleverne til at stå inde for egne valg. Derved styrkes selvtillid og selvværd. Efterskolelivet giver eleverne en unik chance for at udvikle sig i et tæt samspil med andre ligesindede unge.

Kontaktlærerfunktion

Trivsel: I større eller mindre grad har alle elever brug for en omsorgsperson til at vejlede og hjælpe vedrørende praktiske gøremål, sociale relationer og personlige forhold. Vægtningen mellem vejledning og hjælp afhænger naturligt af den enkelte elevs funktionsniveau, idet det tilstræbes, at elevens personlige ansvarlighed successivt øges.

Konkrete eksempler:

- Praktiske gøremål: Orden på værelse og personlig ting såsom tøjvask, hjemrejse og økonomi.
- Sociale relationer: Opførsel, omgangstone, spisesituation og kammeratskab.
- Personlige forhold: Hygiejne, lægebesøg og medicin.

Mange af disse aspekter er tidligere blevet varetaget af forældrene. Det handler ikke blot om at blive en forældreerstatning, men tværtimod ofte om at medvirke i en frigørelsesproces, således at eleven i større eller mindre grad selv vil kunne varetage disse funktioner.

Udvikling

Et vigtigt mål i elevernes efterskoleophold er, at de opnår større selvværd og selvstændighed. Det er kontaktlærerens opgave at medvirke i og optimere denne udviklingsproces.

Det handler altså om kontinuerligt at formulere konkrete mål og indsatsområder sammen med eleven, hvor eleven i videst muligt omfang inddrages samt bevidst- og ansvarliggøres omkring effektueringen af de opstillede strategier.

Informationsniveau:

Skolen foretager regelmæssigt en løbende evaluering af elevernes undervisning jf. Efterskolelovens § 2 stk. 7. Undervisningen bliver tilrettelagt ud fra den enkelte elevs behov og målrettet en alsidig personlig, faglig og social udvikling. Der vil i alle skolens aktiviteter blive taget udgangspunkt i elevens styrkesider.

Da eleverne modtager individuel undervisning, får den enkelte elev løbende en evaluering af sin undervisning og der opsættes nye individuelle mål for den enkelte elev. Som kontaktlærer er der mange samarbejdspartnere. Med forældre afholdes to årlig skole-hjem-samtale. Herudover varierer hyppigheden af kontakt mellem skole og hjem efter behov. Der etableres tillige et tæt samarbejde med skolens udskolingsteam omkring udskoling samt ved relationer til kuratorer, sociale myndigheder etc.

Fællestimer

Undervisningen i fællestimer har til formål, med hensyntagen til det nære og omgivende miljø, at udvikle elevernes praktiske, grundlæggende færdigheder i rengøring af hus og eget værelse, således at elevernes ansvarlighed i forhold til sig selv og fællesskabet styrkes, og eleverne bliver opmærksomme på, at det er rart at færdes i nogle hyggelige og rene rammer. Eleverne skal, blandt andet ved hjælp af miljøvenlige rengøringsmidler, arbejde med rengøringsteknikker til daglig brug og hovedrengøring.

Desuden bruges fællestimen til planlægning af aktivitetstimerne. Her er det ideen, at eleverne i videst muligt omfang selv skal komme med ideer til aktiviteterens indhold. Lærerens rolle bliver af mere stimulerende og hjælpende karakter med det sigte, at eleverne selv skal kunne overtage aktiviteterne.

Vejledning på Efterskolen Østergård:

Efterskolens vejledning indgår som en integreret dimension i efterskolens arbejde med at danne og uddanne unge til at tage ansvar for eget liv i fællesskab med andre. Den tager udgangspunkt i individet og er en proces, der har til formål at gøre alle unge livsduelige, uddannelsesparate og i stand til at træffe kompetente valg for fremtiden

Vejledningen kræver et godt internt samarbejde mellem skolens personale, men også et eksternt med UU-centre og ungdomsuddannelser, ligesom forældrene også er en vigtig del af dette samarbejde.

- Det stiller krav til efterskolen og vejlederne, at kunne begrunde efterskolens vejledningspraksis samt at have metoder til at udføre den.
- Formålet med vejledningen er at give den enkelte elev en forestilling om fremtidige muligheder med udgangspunkt i egne personlige, sociale og faglige kompetencer.
- I samarbejde med den unge og dennes forældre støtter vi den unge i at blive afklaret, så den unge får mulighed for at træffe et kvalificeret og realistisk uddannelses- og erhvervsvalg med baggrund i egne forudsætninger og interesser.
- Vejledningsprocessen er en integreret del af hverdagen på efterskolen, hvor eleven taler om at afprøver muligheder og mål. Det kan fx foregå på linjefagene, i botræningsundervisningen, under Liv&Lær mm.

Uddannelsesplan:

Alle elever vil i løbet af deres efterskoleophold få en vejledningssamtale og påbegynde sin uddannelsesplan, der peger frem mod en ungdomsuddannelse. Vejledningsprocessen foregår i et tæt samarbejde med den unge, dennes forældre e.l., vejleder og kontaktlærere; så den unge får lagt en meningsfuld og realistisk uddannelsesplan.

Omkring den 1. marts afsluttes den unges uddannelsesplan. Den unge ansøger om det ønskede skole-/uddannelsesvalg på optagelse.dk. Undervejs i forløbet etablerer Efterskolen Østergård kontakt til UU-vejleder og sagsbehandler, så uddannelsesplanen kan realiseres.

I vejledningsforløbet er der mulighed for skolebesøg, erhvervspraktik og brobygning med udgangspunkt i den unges uddannelsesplan.